

Docentenhandleiding bij de module 'Contact met ouders'

leraren-
opleiding

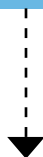

Welkom bij de docentenhandleiding van de module 'Contact met ouders'.
Deze handleiding bestaat uit:

- Inleiding bij de module
- Klassikale verdieping
- Lesopbouw
- Stage- en praktijkopdrachten

Ben je op zoek naar informatie over het gebruik van dit lespakket, de inzet van de verschillende modules, lesgeven over gezonde relaties en seksualiteit in het algemeen en tips voor bijvoorbeeld het creëren van een veilige sfeer in de groep?

Bekijk de [algemene handleiding](#)

Inleiding

Ouders spelen een belangrijke rol bij de relationele en seksuele ontwikkeling van kinderen. Als docenten bezig zijn met het thema relaties en seksualiteit op school is het belangrijk om goed in contact te blijven met ouders.

Studenten leren in deze module:

- ✦ Over het belang van goed contact met ouders bij aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit op school;
- ✦ Hoe zij ouders op de juiste manier kunnen betrekken bij aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit op school;
- ✦ Om te gaan met hun eigen aarzelingen in het leggen van contact met ouders;
- ✦ Hoe zij met ouders kunnen communiceren over hoe en wanneer aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit in de klas of op school zal plaatsvinden.

Ouders kunnen verschillend denken over de aandacht voor relaties en seksualiteit op de basisschool. Dit hangt samen met verschillende normen, waarden en opvattingen die mensen meekrijgen vanuit bijvoorbeeld hun opvoeding, religie en cultuur. Het is belangrijk dat docenten zich bewust zijn van deze verschillen en daar rekening mee houden wanneer zij in de klas aandacht besteden aan relaties en seksualiteit.

Docenten zijn soms (onnodig) bang voor negatieve reacties van ouders. Deze kunnen zij voorkomen door ouders vroeg te informeren en te betrekken bij het thema relaties en seksualiteit op school. Als leerkrachten goed contact hebben met ouders, heeft dat niet alleen voordelen voor de leerkracht, maar ook voor de leerling en de ouder(s): het bevordert een veilige relationele en seksuele ontwikkeling van de leerling, ouders kennen hun kind goed en door in gesprek te gaan kun je eventuele weerstanden wegnemen.

Onder goed contact en een goede afstemming met ouders verstaan we dat dit in gelijkwaardigheid plaatsvindt. Daarom spreken we niet van ouderbetrokkenheid, maar van partnerschap met ouders. Randvoorwaarden voor een goed partnerschap zijn: een heldere visie, openheid in het team en een open communicatie.

De lesmodule 'Contact met ouders' vereist	
circa 60 minuten	klassikale tijd
circa 30 minuten	zelfstudietijd met de e-learning
circa 360 minuten	praktijkopdracht

Klassikale verdieping

VEILIGHEID IN DE LES

2 MIN.

Maak met studenten werkafspraken of wijs hen opnieuw op de eerder gemaakte afspraken. Meer informatie over veiligheid in de klas vind je in de [algemene handleiding](#).

OPDRACHT 1 - INTRODUCTIE

10-15 MIN.

Leerdoel

Niet van toepassing.

Materiaal

Docentenhandleiding, eventueel powerpoint.

Herhaal de belangrijkste lessen die de leerlingen in de e-learning hebben geleerd.

Klassikaal bespreken:

- ✦ Hoe denk jij over het contact met ouders over gezonde relaties en seksualiteit op school?
- ✦ Welke tip uit de e-learning over het omgaan met ouders neem jij mee naar de praktijk?
- ✦ In de oefening met de video-casus heb je gezien hoe een leerkracht met ouders in gesprek gaat. Wat vond je van dit gesprek? Wat heb je hiervan geleerd?

OPDRACHT 2 - EEN BRIEF SCHRIJVEN AAN OUDERS

15 MIN.

Leerdoel

Studenten verkennen hun eigen vaardigheden en aarzelingen in het leggen van contact met ouders.

Materiaal

Docentenhandleiding, eventueel powerpoint.

Introduceer de volgende briefcasus bij de studenten:

Brief door Latifa, student lerarenopleiding Gezondheid & Welzijn.

Na de herfstvakantie ga ik een stage lopen bij een biologiedocent in 4 havo. De docent heeft mij gevraagd of ik lessen seksuele vorming wil geven, omdat ik dichterbij de leerlingen sta. Ik vind dat leuk, maar op mijn vorige stageschool was er een ouder die zei dat ik te veel zei over seks.

De stagedocent zei dat ik een brief kan schrijven om de ouders te vertellen over de aankomende lessen. Ik heb dat nog nooit gedaan. Hierdoor heb ik echt geen idee hoe ik moet beginnen. Er zullen vast veel ouders tegen seksuele vorming zijn. Ik weet dat ik erin moet zetten dat ik hier drie lessen aan moet besteden. Maar wat moet ik er nog meer in zetten??? Wie heeft hier ervaringen mee? En wie kan mij helpen????

Groetjes, Latifa

OPDRACHT 3 - WANNEER HEB JE CONTACT MET OUDERS?

30 MIN.

Leerdoel

- ✦ Studenten weten hoe zij op verschillende manieren contact met ouders kunnen leggen bij aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit op school.
- ✦ Studenten leren wat een geschikt moment is voor contact met ouders.

Materiaal

Docentenhandleiding, eventueel powerpoint, internet, voor iedere student een printversie van [‘Visies op partnerschap met ouders’](#).

Beschrijving:

Deel de printversie van ‘Visies op partnerschap met ouders’ uit. De studenten lezen een aantal visies, waarin partnerschap met ouders op het gebied van gezonde relaties en seksualiteit op verschillende manieren is ingericht op de middelbare school.

In groepjes

De studenten gaan in groepjes uit elkaar. Geef ze de opdracht om met elkaar te discussiëren over de voordelen en nadelen van het proactief of reactief betrekken van ouders bij aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit.

Vragen om de discussie te stimuleren:

1. Wat zijn voor- en tegenargumenten om ouders te betrekken, proactief en reactief, bij het thema gezonde relaties en seksualiteit?
2. Wat zijn mogelijke zorgen van of weerstanden bij ouders als scholen aandacht willen besteden aan gezonde relaties en seksualiteit? Denk ook aan religieuze ouders of ouders met een migratieachtergrond. Hoe zou je hiermee omgaan en met welke argumenten kun je hen overtuigen?
3. Wat zijn je eigen waarden en normen over relaties en seksualiteit op de middelbare school en de rol van ouders versus de rol van de school?
4. Welke verschillen en overeenkomsten zie je tussen jezelf en de verschillende types scholen?
5. Wat vind je dat een school minimaal aan partnerschap met ouders moet doen?

De opdracht wordt klassikaal afgesloten: elke groep geeft een korte samenvatting.

Achtergrondinformatie bij de vragen:

Een voordeel van het actief betrekken van ouders is dat dit onzekerheid kan wegnemen bij de docent. Door ouders vroeg te informeren over het thema ‘relaties en seksualiteit’ kan weerstand bij ouders voorkomen worden. Bovendien bevordert het een veilige ontwikkeling van het kind; ouders kunnen thuis met hun kinderen doorpraten over de op school besproken thema’s.

Het is belangrijk om informatie en beleid op school op een juiste manier te delen. Het delen van onvoldoende of onduidelijke informatie kan averechts werken. Zorg dat je als docent duidelijk kunt verwijzen naar de leerdoelen uit een lespakket, de kerndoelen voor het middelbaar onderwijs of het schoolbeleid. De reactie van ouders zal per situatie verschillen. Als leerkracht zoek je naar een prettige balans die voor jou werkt.

OPDRACHT 4 - WAT KOM JIJ TEGEN?**5 MIN.****Materiaal**

Docentenhandleiding, powerpoint

Doe met je studenten een klassikale inventarisatie (of in kleine groepjes) van mogelijke persoonlijke vragen die ouders aan hen kunnen stellen of situaties die ze tegen kunnen komen. Misschien zijn de studenten al situaties tegengekomen in hun stagepraktijk.

Laat ze daarna bedenken hoe ze daarop zouden kunnen reageren. Tip voor de studenten: heb je misschien iets aan de tips uit de e-learning om te bedenken hoe je ermee omgaat?

AFSLUITING**2 MIN.**

Laat alle studenten even nadenken over één woord dat het meest op de voorgrond komt als ze terugdenken aan de module en les. Ze mogen dit 'popcorn style' delen. Dat betekent dat je niet de kring rondgaat, maar dat iedereen iets mag zeggen wanneer het in ze opkomt. Deel, als je wil, zelf ook welk gevoel je hebt overgehouden aan de les.

Praktijkopdrachten

ONDERZOEK IN DE PRAKTIJK:

OP ZOEK IN DE SCHOOL: SAMENWERKEN MET OUDERS BIJ SEKSUELE OPVOEDING

Leerdoel

Studenten krijgen oog voor zaken die gevoelig kunnen liggen en verkennen manieren om hier samen met ouders mee om te gaan.

Geef studenten de volgende onderzoeksopdracht

(en geef een richtlijn voor het maximaal aantal woorden van het verslag):

Ga met een aantal leerkrachten op je stageschool een gesprek aan over samenwerking met ouders op het gebied van relationele en seksuele opvoeding.

Beantwoord in ieder geval de volgende vragen:

- ✦ Welke taak op het gebied van relationele en seksuele opvoeding neemt de school op zich?
- ✦ Hoe informeert de school ouders hierover?
- ✦ Op welke manier worden ouders er nog meer bij betrokken?
- ✦ Welke verwachtingen hebben ouders van de school als het gaat om seksuele vorming en een veilig schoolklimaat?
- ✦ Bij wie kunnen ouders terecht met vragen over dit onderwerp?
- ✦ Wat staat er over ouderbetrokkenheid in het beleid van de school en zijn hier protocollen voor?

Schrijf een verslag van de bevindingen uit de gesprekken. Je eindigt het verslag met een advies met aanbevelingen aan de school voor het versterken van de samenwerking met ouders op dit vlak.

ONDERZOEK IN DE PRAKTIJK:

OP ZOEK IN DE SCHOOL: CONTACTMOMENTEN MET OUDERS

Leerdoel

Studenten verdiepen zich op hun stageschool in de contactmomenten tussen ouders en leerkracht waarbinnen relationele en seksuele vorming een plaats kan krijgen.

Materiaal

Schoolbeleid van stageschool, casussen uit de stageschool, gesprekken met collega's van de stageschool.

Geef studenten de volgende onderzoeksopdracht:

1. Onderzoek op de school welke contactmomenten er zijn vastgesteld tussen ouders en docent: hoeveel contactmomenten zijn er, waar en wanneer vinden ze plaats, aan welke regels is de inhoud van de contactmomenten gebonden?
2. Op welke manier kan het thema gezonde relaties en seksualiteit een plek krijgen binnen deze contactmomenten? Zijn daar al regels voor? Zijn hier documenten over opgesteld in het beleid?

Praat hier eens over met collega's of met de directeur op school.

3. Zijn er collega's met ervaring in het bespreken van aandacht voor relaties en seksualiteit met ouders in het vastgestelde contactmoment? Hoe hebben ze dat aangepakt? Was daar een specifieke aanleiding voor?
4. Schrijf jouw ideaal uit:
 - ✦ Op welke momenten (in het contact met ouders) is het belangrijk om aandacht aan gezonde relaties en seksualiteit te besteden?
 - ✦ Waarom maak je die keuze?
 - ✦ Welke samenwerking en relatie met ouders heb je voor ogen?
 - ✦ Welke belangen van het kind spelen mee?

ONDERZOEK IN DE PRAKTIJK: VRAAG HET OUDERS

Leerdoel

Studenten voeren een gesprek met ouders over het thema relaties en seksualiteit, doen inzicht op over hoe ouders tegen het thema kunnen aankijken en koppelen dit aan het belang van goed partnerschap tussen school en ouders.

Geef studenten de volgende onderzoeksopdracht:

A. Voorbereiding:

- ✦ Ga in je stageschool op zoek naar twee ouders die bereid zijn met jou in gesprek te gaan over hun kijk op relaties en seksualiteit.
- ✦ Bedenk zelf een aantal vragen die je de ouders wil stellen. Wat wil je van ze weten? (Minstens 3 en maximaal 5 vragen.) Enkele suggesties:
 - Hoe kijken ouders naar de aandacht voor gezonde relaties en seksualiteit op school?
 - Wat denken de ouders dat er wordt behandeld op school?
 - Hoe staan zij daar tegenover?
 - Welke thema's moeten volgens de ouders behandeld worden op school?
 - Hebben de ouders het zelf met hun kind(eren) over relaties en seksualiteit? Waar hebben ze het dan over?
 - Wat verwachten ouders van het contact met de docent over relaties en seksualiteit?

B. Uitvoering:

- ✦ Voer in je eigen tijd, afzonderlijk van elkaar, de twee gesprekken met ouders (op een samen overeengekomen plaats en tijdstip, ongeveer 30 minuten per gesprek).
- ✦ Maak aantekeningen tijdens het gesprek en maak een verslag van beide gesprekken.

C. Analyseer en reflecteer: bekijk en vergelijk de antwoorden van de twee ouders.

- ✦ Hebben de ouders een vergelijkbare of verschillende kijk op de aandacht voor relaties en seksualiteit, thuis en op school?
- ✦ Wat zegt deze informatie over het belang van contact en afstemming met ouders over aandacht voor relaties en seksualiteit op school?

Colofon

Docentenhandleiding bij de module 'Contact met ouders'
Deze uitgave is ontwikkeld vanuit de Stimuleringsregeling Gezonde
Relaties & Seksualiteit

Uitgever: Stichting School & Veiligheid en Rutgers
Vormgeving: [Caro Grafico | Grafisch Ontwerp](#)
©2022, Stichting School & Veiligheid

